PAWLU TA' TARSU (2)

IL-ĠRAJJA TA' DAMASKU

Il-konverżjoni ta' San Pawl fi triqtu lejn Damasku hi l-aktar ġrajja importanti fil-ħajja ta' l-Appostlu. Wara l-qawmien mill-imwiet ta' Kristu, hi l-avveniment li l-aktar kellu influss fuq il-kristjaneżimu tal-bidu u ta' kull żmien. Minkejja dan, fl-ittri tiegħu, Pawlu qatt ma jagħmel riferiment dirett għal din il-ġrajja. Hu jirreferi għal esperjenza li biddlitlu ħajtu

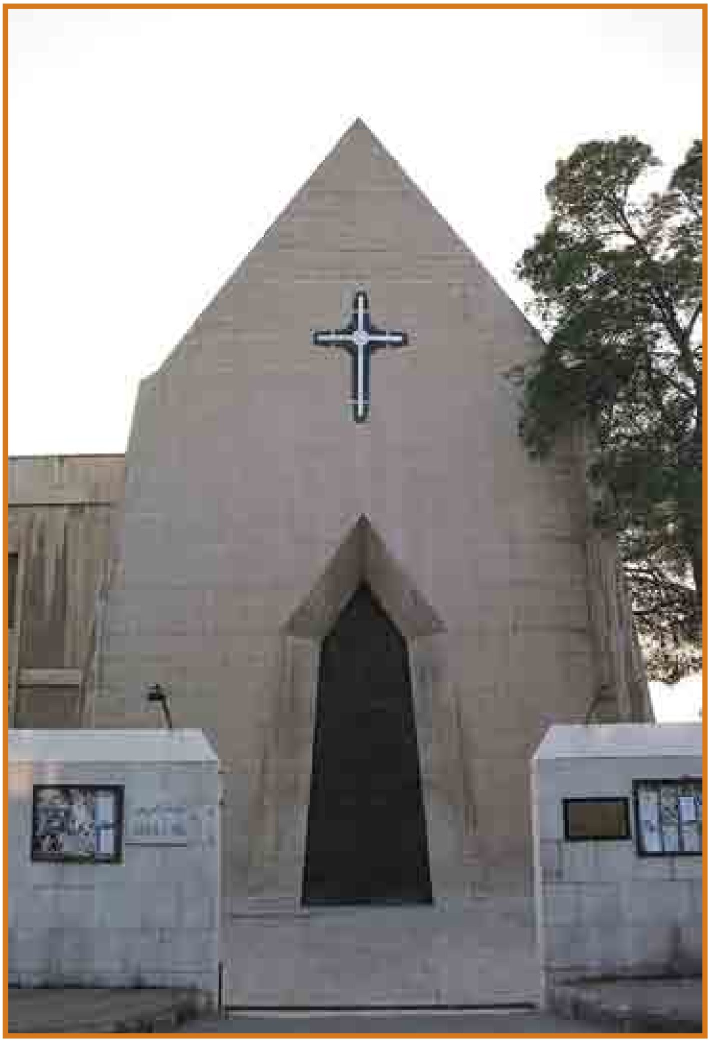

Memorjal Konverżjoni ta' S. Pawl, Damasku

b'mod sħiħ u radikali, imma ma jħarisx lejha bħala xi ħaġa iżolata. Kien Alla li ħadem fl-eżistenza ta' Pawlu u li għaddih b'mod providenzjali minn dawk it-toroq li Hu kien stabilixxa (Gal 1,15). Il-ġrajja ma tiġix irrakkontata bħala esperjenza personali ta' Pawlu, daqskemm bħala esperjenza li sseħħ fid-dawl tax-xandir ta' l-Evanġelju. Hekk jikteb San Pawl lill-Galatin 1,15-16: "Imma meta Dak li għażilni sa minn ġuf ommi, u li sejjaħli permezz tal-grazzja tiegħu, għoġbu jirrivelali lil Ibnu biex inħabbru fost il-ġnus..." L-istess jiġri fl-Atti, fejn fil-viżjoni ta' Kristu Pawlu jirċievi l-mandat profetiku li jsir xhud tiegħu u jħabbru (Atti 26,17-18) quddiem il-ġnus (Atti 22,15) u quddiem in-nazzjonijiet, is-slaten u wlied Israel (Atti 9,5).

L-interpretazzjoni tal-ġrajja ta' Damasku

L-interpretazzjonijiet prinċipali fost l-istudjużi tal-Bibbja rigward il-ġrajja ta' Damasku huma tlieta: l-interpretazzjoni naturalistika, l-interpretazzjoni psikoloġika u l-interpretazzjoni storiko-kritika.

1) L-interpretazzjoni naturalistika. Din issegwi l-metodu razzjonali-naturalistiku ta' personaġġi bħal Paulus u Renan, li jinterpreta l-fatti kollha mirakolużi tal-ħajja ta' Ġesù, inkluża r-resurrezzjoni, bħala fatti naturali. Skond Paulus, Kristu ma mietx verament, imma wara d-daqqa ta' lanza tas-suldat daħal fi stat ta' mewt apparenti. Hekk il-qawmien tiegħu mill-mewt ma kienx għajr tip ta' fejqan minn din il-mewt apparenti. Wara li ġie f'tiegħu Ġesù, megħjun mid-dixxipli, warrab minn Ġerusalemm. Id-dixxipli komplew jispjegaw it-tagħlim ta' Ġesù u bdew jgħidu li Ġesù kien jinsab Damasku, fejn iltaqa' ma' Pawlu, ċanfru talli kien qiegħed jippersegwita lill-insara, kkonvertih biex isir appostlu tiegħu. Quddiem spjegazzjoni inġenwa ta' dan it-tip ma jifdal xejn ħlief li nitbissmu quddiem din l-immaġinazzjoni. Renan jipprova jispjega l-konverżjoni ta' San Pawl bħala bidla interjuri li l-appostlu ħass meta waqt il-

vjaġġ lejn Damasku ħalla lilu nnifsu jiġi nfluwenzat minn rakkonti ta' dehriet ta' Ġesù irxuxtat. Il-fatt li jitlef id-dawl ta' għajnejh Renan jispjegah bħala "oftalmia" minħabba l-vjaġġ twil. Id-deni qawwi minħabba s-sħana tad-deżert, u forsi tempesta qalila li niżlet mill-muntanja Ħermon, ħallew f'Pawlu sens ta' biża' quddiem dik li hu ħasibha dehra ta' Ġesù. Hawnhekk ukoll, ma nafux kemm Renan innifsu kien jemmen dawn il-fantasiji li jirrakkonta.

2) L-interpretazzjoni psikoloġika. Skond Holsten l-esperjenza ta' Damasku kienet għal Pawlu waħda ta' kriżi intellettwali, frott ta' rimors ta' kuxjenza minħabba l-kompliċità tiegħu fil-martirju ta' Stiefnu u tal-ħruxija tiegħu lejn l-insara. B'hekk hu ġie konvint internament biex ibiddel ħajtu u jxandar lil dak li qabel kien qiegħed jippersegwitah.

3) L-interpretazzjoni storiko-kritika. Din hi l-interpretazzjoni li hi l-aktar aċċettata fost l-istudjużi. Għal xi wħud il-konverżjoni ta' Pawlu hi rakkont li jixbah diversi rakkonti simili ta' konverżjoni fl-ambjent Lhudi tal-Bibbja, u wkoll f'dak ellenistiku. Naturalment, din l-interpretazzjoni ta' l-"iskola tar-reliġjonijiet" tibqa' vittma ta' xettiċiżmu razzjonalista li ma jaċċettax il-kontenuti veri tal-ġrajja kif hi rrakkontata. It-tieni interpretazzjoni hi dik "storiċista" ta' dawk l-istudjużi li jiddefendu b'mod qawwi l-verità storika tar-rakkont kif inhu. Pawlu kien verament dak li ried il-qtil ta' Stiefnu (Atti 7,60) u ta' l-insara l-oħrajn (Atti 26,10), u mar Damasku mingħajr l-ebda kriżi ta' kuxjenza. Din l-interpretazzjoni ma jirnexxilhiex tqarreb flimkien ir-rakkonti ta' l-Atti ma' dak li Pawlu nnifsu jgħid fl-ittri tiegħu. It-tielet tendenza hi dik kritiko-letterarja, li tagħmel studju akkurat tat-tliet rakkonti tal-konverżjoni li Luqa jagħtina fl-Atti, u tistudja l-kliem, l-istil, u tifred dak li hu storiku minn dak li hu elaborazzjoni teoloġika ta' Luqa. Din l-interpretazzjoni tisħaq dwar is-superjorità ta' l-ittri ta' San Pawl fuq ir-rakkonti ta' l-Atti, dwar il-fatt li bejniethom hemm paralleliżmu u mhux uniformità, u dwar it-tifsira li Pawlu nnifsu jagħti lill-esperjenza ta' Damasku.

L-eseġeti llum jaqblu li l-ġrajja ta' Damasku ma nistgħux ninterpretawha bħala fenomenu mistiku, imma bħala qawwa tad-divin li tidħol fil-ħajja ta' Pawlu, bħala intervent dirett ta' Alla li fi Kristu Ġesù għamel minn Pawlu "ħolqien ġdid": minn persekutur Fariżew ta' Ġesù, Pawlu jsir l-Appostlu miġnun bl-imħabba għal Kristu.

Knisja S. Ananija, Damasku

Is-sens tal-ġrajja ta' Damasku

Għalkemm ħafna jitkellmu mill-"konverżjoni" ta' San Pawl, din il-kelma ma toqgħodx tajjeb għall-każ eċċezzjonali ta' Pawlu. Mhux biss, imma tnissel konfużjoni u tittradixxi saħansitra s-sens profond tas-siltiet kemm fl-Ittri kif ukoll fl-Atti. Pawlu qatt ma jħares lejn din l-esperjenza bħala waħda li fiha għadda minn reliġjon għal oħra. Ma ninsewx li, sa dak iż-żmien, il-kristjaneżimu kien għadu ma nfiridx għal kollox mir-reliġjon Lhudija. Tant hu veru li Pawlu mar biex jaqbad lill-insara f'Damasku għax kien iqishom bħala eretiċi fir-reliġjon Lhudija. L-istess Appostli Pietru, Ġakbu, Ġwanni, u l-kristjani ta' Ġerusalemm komplew imorru jitolbu fit-tempju, kienu josservaw is-Sibt u jmorru s-singagoga (Atti 2,46a; 3,1; 13,14). Lanqas ma kien jaħseb Pawlu li għadda minn reliġjon inferjuri għal waħda superjuri: Pawlu dejjem baqa' raġel imħeġġeġ għal Alla u għal-Liġi.

Il-bidla ta' Pawlu kienet xi ħaġa aktar radikali. Meta ltaqa' ma' Kristu Pawlu sar "ħolqien ġdid". Alla daħal fil-ħajja tiegħu permezz ta' Kristu, u iddetermina fih ħolqien ġdid u radikalment divers. Pawlu nnifsu jgħid f'2Kor 5,17: "Meta wieħed jingħaqad ma' Kristu jsir ħolqien ġdid". Id-dawl tal-wiċċ ta' Kristu idda fuq Pawlu: "Dan Alla li qal: 'Ħa jiddi d-dawl mid-dlam', dak hu li idda fi qlubna biex jagħtina d-dawl ta' l-għarfien tal-glorja ta' Alla, li tiddi f'wiċċ Kristu" (2Kor 4,6). "Jiena ngħodd kollox bħala telf ħdejn il-qligħ kbir li hemm filli nagħraf lil Kristu Ġesù Sidi; minħabba fih ridt li nitlef kollox, u ngħodd kollox bħala knis, biex nirbaħ lil Kristu, u nkun ninsab fih; mhux għax għandi xi ġustizzja tiegħi, dik li tiġi permezz tal-Liġi, iżda dik li tiġi permezz tal-fidi fi Kristu; il-ġustizzja ġejja minn Alla u mibnija fuq il-fidi" (Fil 3,8-9). Pawlu l-Fariżew, li sa dak il-ħin kien iqis il-Liġi ta' Mosè fuq kollox, minn din l-esperjenza seta' jgħid: "Għax għalija l-ħajja hi Kristu" (Fil 1,21), "għaliex, biċ-ċirkonċiżjoni jew mingħajrha, xejn ma hemm ta' siwi, ħlief il-ħolqien ġdid" (Gal 6,15). "Ngħid għalija, ma jkun qatt li niftaħar jekk mhux bis-salib ta' Sidna Ġesù Kristu, li bih id-dinja hi msallba għalija u jien għad-dinja" (Gal 6,14). Pawlu nnifsu joffri interpretazzjoni ta' din l-esperjenza li qajmet rivoluzzjoni f'ħajtu, meta jikteb lill-Galatin: "Imma meta Dak li għażilni sa minn ġuf ommi, u li sejjaħli permezz tal-grazzja tiegħu, għoġbu jirrivelali lil Ibnu biex inħabbru fost il-ġnus, minnufih, bla ma qgħadt infittex li nieħu parir mingħand bnedmin tad-demm u l-laħam..." (Gal 1,15-16). Mela, għal Pawlu l-ġrajja ta' Damasku ma kinetx konverżjoni, imma kienet il-quċċata ta' l-eżistenza tiegħu: sa minn twelidu Alla kien qiegħed imexxih bil-mod u bis-sabar lejn dan il-mument deċiżiv, li fih Kristu ħatfu għalih darba għal dejjem. "Imma dak kollu li għalija kien qligħ, jien għaddejtu bħala telf minħabba Kristu" (Fil 3,7). Hu fl-imħabba ta' Kristu li nsibu l-kriterju interpretattiv tal-ġrajja ta' Damasku, dik il-ġrajja li għamlet minn Pawlu appostlu li jaħdem bla heda għall-Mulej li kien iħobb.

L-Atti ta' l-Appostli, li jirrakkontaw din il-ġrajja tliet darbiet, m'humiex bogħod minn din l-interpretazzjoni li Pawlu jagħtiha. Għalkemm mhijiex kopja li taqbel perfettament, l-opra ta' Luqa tippreżenta l-esperjenza ta' Damasku bħala laqgħa ta' Kristu ma' Pawlu, li fiha l-Appostlu jiġi maħtur għall-missjoni tiegħu fost il-ġnus. Hemm qbil essenzjali bejn Gal 1,15-16 u Atti 26,12-18: hi viżjoni u investitura għal missjoni. L-awtur ta' l-Atti jinsisti l-aktar fuq id-deskrizzjoni tal-viżjoni, imma dan juri kemm Luqa hu prudenti quddiem dak li

Lemin: Knisja ta' Bab Kisan, Damasku, minn fejn S. Pawl niżżluh f'qoffa mal-ħajt tal-belt

Pawlu stess jafferma bosta drabi fl-ittri tiegħu: “jiena rajt lill-Mulej” (1Kor 9,1; 15,8-9; Gal 1,15-16). Fl-Atti Luqa jagħtina tradizzjoni storikament ippruvata mill-ittri ta’ Pawlu, u jdaħħalha fil-kuntest ta’ l-iżvilupp tal-ħajja tal-Knisja tal-bidu.

Il-ġrajja ta’ Damasku u l-missjoni lill-ġnus

Għidna li l-ġrajja ta’ Damasku torbot flimkien id-dehra ta’ Kristu lil Pawlu u l-missjoni tiegħu bħala appostlu tal-ġnus. Din ta’ l-aħħar, f’diversi siltiet, tidher li hi konsegwenza diretta ta’ l-ewwel (Gal 1,15; Atti 26,15-16). Imma x’inhi r-relazzjoni bejn il-kristofanija u l-missjoni fil-kuntest tal-ġrajja ta’ Damasku? Naraw ftit siltiet.

Gal 1,15-17: “Imma meta Dak li għażilni sa minn ġuf ommi, u li sejjaħli permezz tal-grazzja tiegħu, għoġbu jirrivelali lil Ibnu biex inħabbru fost il-ġnus, minnufih, bla ma qgħadt infittex li nieħu parir mingħand bnedmin tad-demm u l-laħam, bla ma tlajt Ġerusalemm għand dawk li kienu appostli qabli, jiena mort fl-Għarabja, u mbagħad erġajt lura lejn Damasku”.

Atti 9,15-16: “Iżda l-Mulej wieġbu (lil Ħananija): ‘Mur, għax dan ir-raġel hu għodda magħżula minni biex iwassal ismi quddiem il-ġnus u s-slaten u quddiem ulied Israel. Jien stess għad nurih kemm irid ibati minħabba f’ismi’”.

Atti 22,14-15: “Mbagħad (Ħananija) qalli: ‘Alla ta’ missirijietna għażlek biex tagħraf ir-rieda tiegħu, tara lil dak li hu l-Ġust u tisimgħu jkellmek b’fommu stess. Għax int għad trid tixhed għalih quddiem il-bnedmin kollha fuq dak li rajt u smajt’.

Atti 26,16-18: “Għax jien (Ġesù) għalhekk dhertlek, biex nagħmlek ministru u xhud tad-dehra li fiha rajtni u ta’ dawk li fihom għad nidhirlek. Neħilsek mill-poplu u mill-ġnus pagani li għandhom qiegħed nibgħatek, biex tiftħilhom għajnejhom ħalli jerġgħu lura mid-dlam għad-dawl u mis-setgħa tax-xitan u jduru lejn Alla u bil-fidi tagħhom fija, jiksbu l-maħfra tad-dnubiet u jkollhom sehem ma’ dawk li huma ikkonsagrati lil Alla”.

Dawn is-siltiet juruna li kemm Pawlu kif ukoll Luqa għamlu użu mill-mudell tal-vokazzjoni tal-profeti fit-Testment il-qadim (cfr. Gal 1,15-16 // Is 49,1; Atti 9,15 // Ġer 1,10; Atti 26,16-18 // Is 48,6.7.16). Minn dawn it-testi paralleli jirriżulta li l-vokazzjoni ta' Pawlu titqiegħed f'riferiment mhux biss mal-vokazzjoni tal-profeti, imma wkoll ma' dik tal-Qaddej sofferenti ta' Jaħweh, li hu xbieha ta' Kristu, u li tiegħu issa Pawlu jrid jieħu fuq spallejh il-missjoni. Pawlu rċieva l-vokazzjoni tiegħu profetika fil-mument tal-viżjoni ta' Damasku: id-dehra saret biex turih il-missjoni tiegħu x'kellha tkun. Kristu deher lil Pawlu biex jaħtru "xândar" tiegħu (Gal 1,16), biex "iwassal ismu" (Atti 9,15), biex "jixhed għal Kristu" (Atti 22,15; 26,16). Jista' jkun li l-vokazzjoni profetika u l-ħatra ta' Pawlu bħala appostlu seħħu f'żewġ mumenti distinti. Tant hu hekk li l-Atti jitkellmu mill-medjazzjoni ta' Ħananija, biex jiddistingwu ż-żewġ mumenti tal-viżjoni u tal-missjoni. X'aktarx li fil-mument tal-kristofanija Pawlu ma kellux ċara quddiemu l-għażla tiegħu bħala appostlu, imma ħass li kien Kristu li qed isejjaħlu għal xi ħaġa kbira. Pawlu spiss jinsisti fuq verità importanti: il-missjoni tiegħu ma kinetx inkarigu li rċieva mill-Knisja, imma kien Kristu nnifsu, irxuxtat u glorjuż, li bi privileġġ uniku għamlu jixbah lill-appostli l-oħrajn.
Pawlu ma jarax kontradizzjoni bejn il-missjoni tiegħu u t-tradizzjoni tal-Knisja: mill-banda l-waħda jafferma li l-missjoni tiegħu rċeviha minn Kristu, u mill-banda l-oħra jħoss fil-fond ta' qalbu li l-kontenut ta' din il-missjoni jaqbel ma' dak li kienet ixxandar il-Knisja tal-bidu: Kristu l-Mulej, li miet u rxoxta għalina. Hu l-messaġġ tal-ħelsien minn kull jasar fi Kristu Ġesù.

Pawlu fid-deżert ta' l-Għarabja

F'Gal 1,15-17 Pawlu jikteb: "Imma meta Dak li għażilni sa minn ġuf ommi, u li sejjaħli permezz tal-grazzja tiegħu, għoġbu jirrivelali lil Ibnu biex inħabbru fost il-ġnus, minnufih, bla ma qgħadt infittex li nieħu parir mingħand bnedmin tad-

demm u l-laħam, bla ma tlajt Ġerusalemm għand dawk li kienu appostli qabli, jiena mort fl-Għarbja, u mbagħad erġajt lura lejn Damasku". Skond Atti 9,23, iżda, Pawlu dam Damasku għal "ħafna żmien", u skond Gal 1,18 dan il-perjodu kien ta' "tliet snin".

Biex jikkordinaw aħjar dak li jgħidu l-Atti ma' dak li Pawlu jgħid f'Galatin, xi awturi jammettu li Pawlu kien qagħad Damasku darbtejn u mhux darba waħda biss. L-ewwel qagħad għal żmien limitat qabel ma mar fl-Għarabja, u mbagħad qagħad għal tliet snin.

Il-vjaġġ ta' San Pawl fl-Għarbja jqajjem xi problemi. Għalfejn Pawlu mar l-Għarbja? Liema reġjun jindika l-isem Għarabja? Kemm dam hemmhekk? Fi żmien Pawlu l-isem Għarabja ma kienx jindika l-peninsula u d-deżert ta' l-Għarbja tal-lum, imma pjuttost ir-reġjun immens mis-Sirja sal-Baħar l-Aħmar u l-Oċean Indjan, u mill-Ġordan sal-Golf tal-Persja. F'kelma oħra d-deżert tas-Sirja u tal-Ġordanja kien inkluż f'dan ir-reġjun. Dan ir-reġjun, li kien fih bliet importanti (Petra, Gerasa, Pella, Filadelfia [Amman]) kien taħt is-saltna tan-Nabatej, li fuqhom kien isaltan Areta IV (8-40 w.K.) Fil-kummentarju tiegħu għall-Ittra lill-Galatin San Ġilormu jikteb li Pawlu mar f'dan ir-reġjun deżertiku biex jirrifletti u japprofondixxi s-sejħa appostolika tiegħu. Imma żgur li Pawlu ma damx żmien twil f'dan ir-reġjun, u reġa' lura lejn Damasku. Forsi wkoll telaq minn Damasku l-ewwel darba għal raġunijiet ta' prudenza, biex ma jurtax il-komunità Lhudija ta' Damasku li setgħet tirreaġixxi meta tara kif minn Fariżew akkanit Pawlu sar appostlu ta' Kristu.

Predikazzjoni u ħarba minn Damasku

Meta reġa' lura Damasku, Pawlu "malajr beda jxandar lil Ġesù fis-sinagogi u jgħid li dan hu l-Iben ta' Alla" (Atti 9,20), u li "Ġesù hu l-Messija" (Atti 9,22). Il-predikazzjoni tiegħu qanqlet stagħġib fost l-insara, li kienu jfaħħru lil Alla (Gal 1,23-24; Atti 9,21), filwaqt li kienet turta lil-Lhud, li raw din il-bidla ta' Pawlu bħala tradiment tal-konvinzjonijiet Fariżajċi tiegħu. B'hekk "wara li għadda ħafna żmien" (Atti 9,23), jiġifieri madwar "tliet snin" (Gal 1,18), "il-Lhud ftiehmu li joqtlu lil Sawl" (Atti 9,23). Fl-istess waqt, ma nafux għal liema raġuni, "meta kont f'Damasku, il-gvernatur tas-sultan Areta

“darba billejl id-dixxipli tiegħu qabduh u niżżluh ġo qoffa mas-sur tal-belt”

(Areta IV tan-Nabatej, li kien ġie mneħħi minn Tiberju fis-sena 36 w.K., imma reġa’ mogħti ħakma fuq Damasku minn Caligola fis-sena 37 w.K.), qiegħed l-għases mal-belt ta’ Damasku biex jaqbadni, iżda niżżluni ġo qoffa minn tieqa fil-ħitan tal-belt, u ħrabt minn taħt idejh” (2Kor 11,32-33). Atti 9,24 jgħidu li “darba bil-lejl id-dixxipli tiegħu qabduh u niżżluh ġo qoffa mas-sur tal-belt”. Ninsabu madwar is-snin 37-39 w.K. Pawlu jaħrab lejn Ġerusalemm, biex “iżur lil Kefa [Pietru]” (Gal 1,18).

Pawlu jitla’ Ġerusalemm. Lura lejn Tarsu

Hemm differenza bejn Galatin u Atti dwar id-drabi li Pawlu tela’ Ġerusalemm. Galatin tgħid li Pawlu tela’ Ġerusalemm “wara tliet snin”, meta telaq minn Damasku (Gal 1,18-20), u mbagħad “wara erbatax-il sena” (Gal 2,1-10). Skond Gal 2,10; 1Kor 16,1-4; Rum 15,25-32 Pawlu tela’ wkoll biex joffri l-“ġabra” favur l-insara foqra ta’ Ġerusalemm lill-anzjani. Filwaqt li Pawlu fl-ittri jsemmi li tela’ Ġerusalemm “wara tliet snin”, imbagħad “wara erbatax-il sena”, u fl-aħħarnett fi żmien impreċiżat biex jieħu l-“ġabra” lill-anzjani, l-Atti jitkellmu minn żjara ta’ Pawlu f’Ġerusalemm wara l-ħarba minn Damasku (Atti 9,26-30, minn żjara biex jieħu l-“ġabra” għand il-presbiteri (Atti 11,30), u miż-żjara waqt il-“Konċilju ta’ Ġerusalemm” (Atti 15,2-29). X’aktarx li l-ordni kronoloġiku tat-tliet żjajjar ta’ Pawlu f’Ġerusalemm għandu jkun dan li ġej:

1) Pawlu jitla’ Ġerusalemm “wara tliet snin” mill-konverżjoni tiegħu (Gal 1,18-20; Atti 9,26-30), jiġifieri fis-sena 39 w.K.

2) Pawlu jerġa’ jitla’ għall-“Konċilju ta’ Ġerusalemm” (Gal 2,1-10 // Atti 15,2-29), wara l-ewwel vjaġġ missjunarju tiegħu, fis-sena 49-50 w.K., “wara erbatax-il sena” (Gal 2,1-10).

3) Pawlu jitla’ fi żmien mhux preċiż biex jieħu l-“ġabra” lill-komunità kristjana ta’ Ġerusalemm (Atti 11,30 // Gal 2,10 // 2Kor 8-9).

L-ewwel darba li Pawlu jitla’ Ġerusalemm, skond Gal 1,18, jitla’ bi skop preċiż. Wara l-ħarba minn Damasku, “tliet snin wara, tlajt Ġerusalemm inżur lil Kefa, u bqajt miegħu ħmistax-il ġurnata”. U jżid: “Mill-appostli l-oħra ma rajt lil ħadd; iżda rajt lil Ġakbu ħu l-Mulej” (Gal 1,19). Għalkemm l-Appostlu ma jgħidilniex eżattament ir-raġuni għaliex tela’ Ġerusalemm, nafu li hu mar jiltaqa’ ma’ Pietru u li dam miegħu ħmistax-il ġurnata. Dan ifisser li hu kellu intenzjoni li jiltaqa’ ma’ l-aktar xhud kwalifikat tal-ħajja tal-Mulej Ġesù, u ċertament irċieva mingħandu informazzjoni prezzjuża. Jgħid ukoll li ra lil Ġakbu, li kien il-kap tal-

komunità Lhudija-Kristjana ta' Ġerusalemm, figura importanti u li miegħu Pawlu kellu jħabbat wiċċu aktar tard meta qamet il-kwestjoni dwar l-evanġelizzazzjoni tal-pagani.
L-Atti juruna li f'Ġerusalemm Pawlu ltaqa' ma' diffikultà inizjali: hu kien għadu ssuspettat mill-insara għax kienu jafuh bħala persekutur.
"Meta wasal Ġerusalemm beda jfittex li jissieħeb mad-dixxipli. Imma lkoll kienu jibżgħu minnu, għax ma kinux emmnu li tassew ikkonverta" (Atti 9,26). Hawnhekk jidħol fix-xena Barnaba, li kien "levita minn Ċipru" (Atti 4,36). Dan "qabdu u ħadu miegħu għand l-appostli. Hu qalilhom kif Sawl kien ra lill-Mulej fit-triq u semgħu jkellmu, u kif f'Damasku kien tkellem b'wiċċu minn quddiem fl-isem ta' Ġesù" (Atti 9,27).
Imma f'Ġerusalemm Pawlu mill-ewwel sab oppożizzjoni ħarxa mill-komunità Lhudija.
"Għalhekk Sawl baqa' magħhom, dieħel u ħiereġ Ġerusalemm, u kien jitkellem bil-miftuħ f'isem il-Mulej. Kien jitħaddet mal-Lhud Griegi u jiddiskuti magħhom; iżda huma kienu jfittxu li joqtluh. Meta l-aħwa saru jafu b'dan, niżżluh lejn Ċesarija u bagħtuh Tarsu" (Atti 9,28-30).
Hu Pawlu nnifsu li jirreferi għal din l-ewwel oppożizzjoni tal-Lhud f'Ġerusalemm. Fid-diskors ta' Atti 22,17-21 hu jistqarr: "Rġajt lura lejn Ġerusalemm, u waqt li darba kont qiegħed nitlob fit-tempju, dħalt f'estasi. Rajt lill-Mulej u qalli, 'Fittex oħroġ malajr minn Ġerusalemm, għax m'humiex se jilqgħu x-xhieda tiegħek għalija'. Jiena weġibt, 'Mulej, huma jafu li jien kont immur minn sinagoga għal oħra nitfa' l-ħabs u nsawwat lil dawk li jemmnu fik' ... Imma hu qalli: 'Mur, għax jien se nibgħatek 'il bogħod, fost il-pagani'".
B'hekk Pawlu reġa' lura lejn Tarsu, belt twelidu. Ma nafux kemm dam hemm, għalkemm fis-sommarju li jagħti f'Gal 1,21-24 hu jitkellem minn perjodu ta' bejn 11 u 14-il sena: "Mbagħad mort fl-inħawi tas-Sirja u taċ-Ċiliċja. Il-knejjes ta' Kristu fil-Lhudija kienu għadhom qatt ma raw wiċċi; kienu semgħu biss lin-nies jgħidu li: 'dak li darba kien jippersegwitana, issa qiegħed ixandar il-fidi li darba hu ried jeqred'; u huma faħħru lil Alla minħabba fija".
Kien f'Tarsu li mar Barnaba jfittex lil Sawl, meta l-Knisja-omm ta' Ġerusalemm bagħtitu jivverifika l-konverżjoni tal-pagani f'Antjokja. "Mbagħad [Barnaba] telaq lejn Tarsu jfittex lil Sawl, u meta sabu, ħadu Antjokja. Għaddew sena sħiħa flimkien fil-knisja, u għallmu kotra kbira ta' nies. Kien f'Antjokja li d-dixxipli għall-ewwel darba sejħulhom 'Kristjani'" (Atti 11,25-26). Barnaba u Pawlu kellhom ikunu żewġ appostli li jikkollaboraw għall-evanġelizzazzjoni missjunarja ta' l-Asja Minuri, fl-ewwel vjaġġ missjunarju ta' l-Appostlu tal-ġnus.

Alfio Marcello Buscemi OFM